

DPN 5468

Title: गर्भगीता / GARBHA GĪTĀ

Run. No. 6159

Cat. No.

Micro. No.

Subject ~~दर्शन~~ / Philosophy

Religion: Hindu / Bauddha

Language: Skt. / New. / Nep. / Skt. - New. / Maith. - New. / New. - Nep. /

Size in cms. 26 x 8

Folios 1-9

Lines (in a page) 7

Compl. / Incompl.

Chapt. / act / 1-8

Author / translator

Scribe / donor

दादय्या
अमर सिंह
Amar Singh

Date: NS / SS / VS / KS

Ruler / place

दादय्या
varmanā

Script: New. / Dev. / Bhuji. / Ran. /

Illus.:

Material: palmleaf / paper / thyasaphu /

Condition: fine / damaged by worms, rats, water /

Beginning, colophon, post-colophon:

ॐ श्रीगणेशाय नमः ॥ अर्जुन उवाच गर्भवास जला (जल) मृत्युं किमर्थं प्रमते नृणां ॥ विमर्श
रहिते जन्म, कथं कथं जन्मदिन ॥ १ ॥

Colophon / समाप्त -

इति श्री कृष्णार्जुन संवादो गर्भगीता ~~समाप्तो~~ नाम अष्टमोऽध्यायः समाप्तः ॥ ॥ शुक्र ५
लोकर देवदा अमलसिंह वर्मा ॥

१५६ ~~म~~ जर्जरीता

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ अर्जुन उवाच ॥ गर्हवासजलासृष्टं किमर्थं न मनसि न । किमर्थं ब्रह्मिणे नैव जन्म कथं कस्य
जनादसि ॥ १ ॥ ॥ श्रीरुद्रवान्वाच ॥ मानवाश्चैव मृतस्य संसाधविषयदुष्प्रसक्त । आसायैव स्युः प्रयाणी जीव
नं धनमर्थयुता ॥ २ ॥ ॥ श्रीअर्जुन उवाच ॥ आसाकं न जिज्ञासांती संसाधविषयवर्धना । केन कर्म युकाग्रहाला
काकृततिर्वधनं ॥ ३ ॥ श्रीरुद्रवान्वाच ॥ आसाकर्मयत्रिणागी नेत्रासौ गृह्णत यदि । नेक कर्म सर्व कर्म य
न नृजन्म न विद्यत ॥ ४ ॥ ॥ श्रीअर्जुन उवाच ॥ कामक्रोधनेथाला रुद्रमासायातयेव च । ब्रह्मैव मनव रु
द्र कर्मनास्तिकथं हवि ॥ ५ ॥ ॥ श्रीरुद्रवान्वाच ॥ ब्रह्मज्ञानदह्यत कर्म यन नृजन्म न लिखत । ॥
निर्मलं च मनं कृत्वा यन नृजन्म न विद्यत ॥ ६ ॥ ॥ श्रीरुद्रवान्वाच ॥ मनसा यन्मथायानि यदुद्वि

ॐ विमर्शः ॥ ॐ ह्येवमनस्य वर्तकर्मनास्तिकथं हवि ॥ १ ॥ ॥ श्रीरुगवान्वाच ॥ यत्नसर्वकृताक
 न कर्मविषु समव्यत । संकल्पविकल्पद्वयानास्ति यत्नजन्मनविद्यत ॥ २ ॥ ॥ अरुन उवाच ॥ धन
 न सत्तर्वधनानाहागसुखातिव । ॐ ह्येवमनस्य वर्तकर्मनास्तिकथं हवि ॥ ३ ॥ ॥ श्रीरुगवान्
 वाच ॥ धनदात्रासुखं नाहं हागमाहसुखातिव । रुकियागवतायाही यत्नजन्मनविद्यत ॥ ४ ॥ ॥ अरुन
 वाच ॥ मनसातर्गवृथन मनसातस्य चर्चल । उक्तनियं चर्चल कर्मनास्तिकथं हवि ॥ ५ ॥ ॥ श्रीरुग
 वान्वाच ॥ मनसातर्गवृथन मनसातस्य चर्चल । उक्तनियं चर्चल कर्मनास्तिकथं हवि ॥ ६ ॥ ॥
 ॐ तिही कश्चाहं न सवाद्यगर्हगीतायथमाध्यायः ॥ ॥ अरुन उवाच ॥ गृहीतयागसंन्यासं यत्नजन्मनवि

यत । तस्य जलामृत्युगर्हयतर्कनयत्नजन्मन ॥ १ ॥ ॥ श्रीरुगवान्वाच ॥ सर्वकर्मकृतानास्ति संन्यासं याग
 वाच ॥ यत्नजन्मन कर्मरुवतलियं कावर्ततस्य किं गति ॥ २ ॥ ॥ अरुन उवाच ॥ यागयत्नकृताह्यासं संन्यासं
 यागध्वनं । वेवाग्यं उमत्तीर्थ किं कर्तव्यं तस्य कं भाव ॥ ३ ॥ ॥ श्रीरुगवान्वाच ॥ यागयासकमत्तीर्थवेवाग्यं
 गृहीतयादि । उद्धर्तिसकलागति यस्य यत्नद्विधागित ॥ ४ ॥ ॥ दूतुहं यागसंन्यासं दूतुहं वेवाग्यसाधनं । दू
 तुहं वेवाग्यसाधनं । दूतुहं वेवाग्यसाधनं । दूतुहं वेवाग्यसाधनं ॥ ५ ॥ ॥ अरुन उवाच ॥ कायानेवमर्हमर्ह उलही रुषनं कर्त ।
 तद्विस्तसर्ववल्मुनि वेवालयं च साधनं ॥ ६ ॥ ॥ अरुन उवाच ॥ किं वेवाग्यं कृतावसि किं वेवाग्यं उमत्तमाहि ॥
 किं वेवाग्यं कर्मधर्मं यत्नद्विधागित ॥ ७ ॥ ॥ श्रीरुगवान्वाच ॥ वसितवेवाग्यं न वेवाग्यं कृतवेवाग्यं

मृतम॥६॥ हागं हवति वे वागं हागं हवति यागिन। हागं वविष्णु रुका व हागं वक्षानि नाना ॥७॥ अरुन उवा
 च॥८॥ तस्य किमयुधस कथं ह्यनस्य विनय। ह्यनस्य किमह्ना नामि कथं ह्यनामि कथाव ॥९॥ ॥ श्रीरुगवान्वाच ॥
 दूतवर्गं सीतं वीरं किं नृप उद्धस्य लनसुखं वल्गुन वल्गुनि त्राका तसर्वं ह्यनमूर्त ॥१०॥ नृप नृप
 तनि वीरं किं सुखं वा ननाय। न सुखं लीति त्राकारं कथं हवत् ॥११॥ श्रीरुगवान्वाच ॥ यत्तु यत्तु गता दृष्टा तत्तु
 तत्तु यत्तु नृप। तस्य मधुमहाभूतं तन विलायत मनः ॥१२॥ तनमधु विलीयत भूतं भूतमधु विलीयत
 एक तित्तु मनसि र्भूतं हवत् ॥१३॥ ॥ इति श्री कृष्णार्जुन संवादे गुरुगीता द्वितीयाध्यायः ॥२॥ ॥ अरुन उवाच ॥
 जयदेव कथितं तत्तु देवदेव जगदुर्ग। यन जानामि सिंदतत्तु काम तित्तु स्य कथाव ॥१॥ श्रीरुगवान्वाच ॥ एतादृशी

कृता यन तीर्थं मतय नना। वेनाय सधनं यस्य एवमू किहियां ठव ॥२॥ इति स्मृति ननाय स सख्यवादी
 सदां भुवि। मिथ्यायवा दन हितं तस्यमू किहियां ठव ॥३॥ यूजामं गीतं गतं अरुनया दना रुमि। रुकिं ननाय
 यमू काहियां ठव ॥४॥ यस्य त्रिलुदया धर्म सुखं सीताय सर्वदा। तस्य सर्वेषां नना तस्यमू काहियां ठव ॥५॥
 अरुन उवाच ॥ कथं देव त्वया वास कथं देव त्वया प्रिय। एतत्तु संज्ञाय देव बुद्धिभयं नृपा रुम ॥६॥ श्रीरुगवा
 न्वाच ॥ उलसी रुषं नयस्य मम रुकि सदा वत ॥ इति या निजिनाय न ततो वसति अरुन ॥७॥ नमः प्रिया अ
 यात्री नमः प्रियं यं ठिता। नमः प्रिय जयतस्य मम रुका मम प्रिय ॥८॥ नमः प्रियो वदु नृपी नमः प्रिय वदु वदु
 नमः प्रिय धनं कथात्री मरुका सूर्यं प्रिया ॥९॥ नमः प्रिय धीर्धवासी नमः प्रिय वदु वासिका। नमः प्रिय वदु वासी

15
 10
 मरुतासुर्वयपिय ॥ १० ॥ ॐ तिष्ठी कृष्ण इति सवायंगरुगीता नाम हरीया ॥ ४५ ॥ ॥ जहन्त उवाच ॥ ॥
 रुक्मवत्सुनरुगवा तत्तुरुकि सदापिय । कथं जानामि त्वया रुकि ॐ द्यं वृद्धिना दन ॥ १ ॥ श्रीरुगवान्वा
 व ॥ यामरुकि वसंता वि ॐ ह्रिया निग्रहं कर्त । मानयवानहीना सि सुखरामनवाचिर्त ॥ २ ॥ निवासी नित्य
 हानि र्कर्मसूकि नवाचि ता । सहजानन्द ज्ञानन्द रुद्रा रुद्र विवर्जिता ॥ ३ ॥ नमः शक्र नमिना सि हंता रुत
 विवर्जिता ॥ कामकाधं च ग्रहिता स्वमरुका नमः शक्र ॥ ४ ॥ नमः शक्र सुखी दूता नवाचि ता धनया धिता । नवाचि
 ता यत्राग्य नवाचि ता सूकि अहं त ॥ ५ ॥ किं जाति कं धर्म कार्य किं ला कामि नवाचि ता । किं शम किं सुख काम
 किं कर्म तस्य नित्यं ॥ ६ ॥ जीवन्ती मूकि यै मरुका कवल्यस्य हृयिता तन कर्म तलियति यद्यप्य उदक

5
 यथा मरुतासुर्वयदाचिर्तं मरुकि सदापिय । तन कर्म तलियत ॥ यस्या विता रुत्रिस्म तर्तस्य किं कत्राति
 यम ॥ गहनपति तय प्रर्ष सम ॥ ७ ॥ जलमय यथा यद्यप्यजल नलियत । ससात्र स्मि त
 मरुका यन ४ ससात्र नलियत ॥ १० ॥ यस्य स्नानस्य तनायन ससात्र कनक कामिनी । स्नाना स्नानस्य मूका
 हं ससात्र ४ सवयं धर्त ॥ ११ ॥ अरुद्रा रुद्रतया गी अकर्मि कर्म कियत । अशुवाशु विद्यया ना सि कथं मूकि
 जना दन ॥ १२ ॥ ॥ श्रीरुगवान्वाच ॥ वृक्ष कर्मस्य दाली न सदा स्नानमी र्ववर्त । अरुद्रा रुद्रत स्नानि अरुद्र
 कता सत वर्त ॥ १३ ॥ सर्वसा सति सूर्या नां सर्वसा सति वृक्ष जीनि । कथं यधं यराशन ॥ १४ ॥ वृक्ष स्नानम
 तसात्री अस्नान विषया शुचि वृक्ष स्नानमृते तत् किं कत्राति सर्व किलिष ॥ १५ ॥ कायूराव सहसा नि क

यत्सीकृत्वा कृत्वा गुणव्यापिता तन्मना वीर्यसंगत नर्कयाति धर्मा गति ॥ समर्गवर्नदं दं दं यनयनिष्ठ
 रु। तनयाय रुवकुष्ठि नर्कयतं कितनना ॥ गुणवर्षी जनयत तितयस्व नान्यवर्षी कृताय ततनलिष्टति।
 अहं ननु न विषयपद्याती नाहि साधु तयस्वनी। तनना नर्कगर्कतिया वरं ०० दिवा कवा ॥ आत्मा र्थत्राडिका
 स्वाध्याययनया ठक। यत्रा कथय ०० क्वा कथं मूकि जनादन ॥ ॥ श्रीरुगवानवाच ॥ आत्मा र्थयनया ५
 तीयना तयप्रया ठक। तनयाय यत न नर्क किं गहं रुवतियदा ॥ कलधर्मयत्रियागी अधर्मकर्मकाययत् ॥
 तनना स्वर्गनगर्कतियप्रताय प्रयापिता ॥ अधर्मयय ०० रुवत अधर्मादि अनावात्री। अधर्माडि तिडी यनः
 ली। उरुर्मयतिवतानात्री उरुर्मनयधर्मका ॥ उरुर्मनिडी तं गहं स्त्रीयातयप्रतिरुकि नृयधर्मसखवादि

कांक्षितियातयत्र (६) स्रगाजतीतयडितलिय ॥ नवविषयवर्नदं नवगंगसमं नदी। नवविषसमावर्त
 नवानी कषावात्यत्र ॥ नडुल्यनी र्थधर्मयनवाता गुणुल्यक। नना वीर्यतिवता उल्य नडुल्ययदिनिगहं
 नडुल्यक श्रियात्र (६) गुला नडुल्यसखवादी नर्क नडुल्यदया धर्म नडुल्यकादहीवर्त ॥
 ०० दिशी कृष्ण र्जनसकादगहं गीता र्थयमा ०० य ४ ॥ ॥ अहं नडुवाच ॥ अकर्मयसकर्मय कथं उत्यन
 कषाव ४। कथं कर्मरुलतस्य ०० दिवहि जनादन ॥ ॥ श्रीरुगवानवाच ॥ अयतं कियत कर्म बीजं रुवति
 त्रिस्तना दवला कमनयाना नगर्कति जसादन ॥ वक्त्रकर्मलखतं गुला कर्मलक्ष्मीलरुतं रुनि। तन
 रुयकर्मदं विषयार्ककर्मना सिवा र्थयत् ॥ कर्मय रुवतसीता कर्मभाति यरुतं। कर्मनामवनावा

॥ इति श्री कृष्णार्जुनसंवादे गरुडगीता षष्ठ्या अयम् ॥ ॥ अर्जुन उवाच ॥ मनः सर्वरुवविष्व
 मता हि सर्वलाहवता मनः सर्वकृता कर्म निर्मलमनकथं रुचि ॥ ॥ श्रीरुगवानुवाच ॥ ॐ दमनसर्वव्यापी ॐ
 दमता हि सर्वल ॥ ॐ दमनमनकृत्वा मना कर्म न लिप्यते ॥ ॥ अर्जुन उवाच ॥ द्वितीयं कथं कर्म संप्रयस्य मय
 दत्तं पुसादं कृत्वा कथं वा ॥ ॥ श्रीरुगवानुवाच ॥ मना दीय मना ककु मना उत्थ हिय स यगता । मन ऊकूल मना
 वीय मना कर्म न लिप्यते ॥ मना आदि मना दव मना दव निर्वज नः । मना हव मना हकि शिवाय वा मना ऊव । ॥
 मना काल मना सुखि मना यत्न मना याव । मना कर्म रुलाय रु ॥ मना हव मना दृष्टं मना गुण्य पूर्वदनी । मना
 साया मना भाह मना भाह रु मता सदा ॥ मना काल मना काध मना आव मना वनी मना यागि मना रुगी मना कः

॥ इति श्री कृष्णार्जुनसंवादे गरुडगीता षष्ठ्या अयम् ॥ ॥ अर्जुन उवाच ॥ मनः सर्वरुवविष्व
 मता हि सर्वलाहवता मनः सर्वकृता कर्म निर्मलमनकथं रुचि ॥ ॥ श्रीरुगवानुवाच ॥ ॐ दमनसर्वव्यापी ॐ
 दमता हि सर्वल ॥ ॐ दमनमनकृत्वा मना कर्म न लिप्यते ॥ ॥ अर्जुन उवाच ॥ द्वितीयं कथं कर्म संप्रयस्य मय
 दत्तं पुसादं कृत्वा कथं वा ॥ ॥ श्रीरुगवानुवाच ॥ मना दीय मना ककु मना उत्थ हिय स यगता । मन ऊकूल मना
 वीय मना कर्म न लिप्यते ॥ मना आदि मना दव मना दव निर्वज नः । मना हव मना हकि शिवाय वा मना ऊव । ॥
 मना काल मना सुखि मना यत्न मना याव । मना कर्म रुलाय रु ॥ मना हव मना दृष्टं मना गुण्य पूर्वदनी । मना
 साया मना भाह मना भाह रु मता सदा ॥ मना काल मना काध मना आव मना वनी मना यागि मना रुगी मना कः

